

Veiledning til registrering av utvalgt bestand for innsamling av frø

Formålet med å registrere utvalgte bestand i forbindelse med konglesanking og utvalg av nye avlstrær er å sikre at arbeidet gjennomføres i bestand med god klimatilpasning, vekst og kvalitet.

Bestand kan være pene eller stygge, vokse godt eller dårlig, uten at dette skyldes genetiske årsaker. I **naturskogen** er det stor variasjon i egenskaper knyttet til vekstrytme, produksjon og kvalitet, men det er liten grunn til å forvente at et bestand er bedre eller har større variasjon i egenskaper enn et annet bestand. Men naturskogen er svært sjelden upåvirket og i store deler av Norge kan bl.a. tidligere tiders bergverksdrift og dimensjonshogster ha påvirket skogens genetiske sammensetning og egenskaper. Sanking av frø og utvalg av avlstrær i **kulturskog** blir stadig mer aktuelt. Tidligere, spesielt på 1960-tallet, ble det brukt mange ulike provenienser både i skogstrøkene og i skogreisningsstrøkene. Noen provenienser har vist seg å være godt tilpasset området hvor de er plantet og er god tømmerkog i dag. Andre provenienser har vist seg å være mindre godt tilpasset og med dårlig egenskaper for bl.a. kvalitet.

Ved sanking og utvalg av avlstrær i utvalgte bestand reduseres risikoen for at det høstes frø og gjøres utvalg fra bestand som i utgangspunktet har en dårlig tilpasning til voksestedet og med dårlige egenskaper i med tanke på produksjon og kvalitet, selv om vi ikke vet den bakenforliggende årsaken til dette.